

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 197/22

Λουξεμβούργο, 8 Δεκεμβρίου 2022

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-460/20 | Google (Διαγραφή συνδέσμων προς φερόμενο ως ανακριβές περιεχόμενο)

Δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη») : ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης οφείλει να προβεί σε διαγραφή συνδέσμων προς πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο ταξινομημένο περιεχόμενο, όταν ο αιτών τη διαγραφή αποδεικνύει ότι οι πληροφορίες αυτές είναι προδήλως ανακριβείς

Η απόδειξη δεν απαιτείται πάντως να προκύπτει από δικαστική απόφαση εκδοθείσα σε βάρος του εκδότη της ιστοσελίδας

Δύο μέλη της διοικήσεως ενός ομίλου εταιριών επενδύσεων ζήτησαν από την Google να διαγράψει ορισμένα αποτελέσματα που προκύπτουν κατά την αναζήτηση που πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμό τους και περιλαμβάνουν συνδέσμους προς ορισμένα άρθρα τα οποία παρουσιάζουν κατά τρόπο επικριτικό το επενδυτικό μοντέλο του ομίλου. Υποστηρίζουν ότι τα εν λόγω άρθρα περιέχουν ανακριβείς ισχυρισμούς.

Επιπλέον, ζητούν από την Google να αφαιρέσει από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων αναζήτησης εικόνων η οποία πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμό τους, ορισμένες φωτογραφίες τους με μορφή μικρογραφιών («thumbnails»). Ο κατάλογος αυτός εμφάνιζε μόνον τις ίδιες τις μικρογραφίες, χωρίς να περιλαμβάνει τα στοιχεία του πλαισίου της δημοσίευσης των φωτογραφιών στην ταξινομημένη ιστοσελίδα. Με άλλα λόγια, κατά την εμφάνιση των μικρογραφιών, το αρχικό πλαίσιο της δημοσίευσης των εικόνων δεν αναφερόταν ούτε ήταν κατ' άλλο τρόπο ορατό.

Η Google αρνήθηκε να δώσει συνέχεια στις αιτήσεις διαγραφής, επικαλούμενη το επαγγελματικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονταν τα εν λόγω άρθρα και φωτογραφίες και υποστηρίζοντας ότι αγνοούσε αν οι πληροφορίες που περιέχονταν στα επίμαχα άρθρα ήταν ακριβείς ή όχι.

Το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Γερμανίας, επιληφθέν της διαφοράς, ζήτησε από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων, ο οποίος διέπει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη»), καθώς και την οδηγία για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό το πρίσμα του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** δεν είναι απόλυτο, αλλά **πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τον ρόλο που επιτελεί στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα**, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, ο γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων προβλέπει ρητώς ότι το δικαίωμα διαγραφής αποκλείεται στην περίπτωση που η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την άσκηση του δικαιώματος, μεταξύ άλλων, στην ελευθερία πληροφόρησης.

Τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπερέχουν, κατά κανόνα, του εννόμου συμφέροντος των δυνητικά ενδιαφερόμενων χρηστών του διαδικτύου για πρόσβαση στην επίμαχη πληροφορία. Εντούτοις, η εξισορρόπηση αυτή μπορεί να εξαρτάται από τις κρίσιμες περιστάσεις κάθε περίπτωσης, ιδίως από τη φύση της επίμαχης πληροφορίας και από τον ευαίσθητο χαρακτήρα της για την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων καθώς και από το συμφέρον του κοινού να διαθέτει την πληροφορία αυτή, συμφέρον το οποίο μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως του ρόλου που διαδραματίζει το συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων στον δημόσιο βίο.

Ωστόσο, το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη όταν ορισμένες, τουλάχιστον, από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο ταξινομημένο περιεχόμενο και οι οποίες δεν είναι ήσσονος σημασίας αποδεικνύονται ανακριβείς.

Όσον αφορά, αφενός, **τις υποχρεώσεις που υπέχει ο αιτών τη διαγραφή συνδέσμων** λόγω ανακρίβειας του περιεχομένου, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι σε αυτόν εναπόκειται να αποδείξει την πρόδηλη ανακρίβεια των πληροφοριών ή, τουλάχιστον, ενός μέρους των πληροφοριών το οποίο δεν είναι ήσσονος σημασίας. Εντούτοις, προκειμένου να μην επιβληθεί υπέρμετρο βάρος απόδειξης, το οποίο θα μπορούσε να θίξει την πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος διαγραφής συνδέσμων, ο αιτών τη διαγραφή οφείλει απλώς να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι είναι σε θέση να αναζητήσει. Επομένως, δεν υποχρεούται καταρχήν, να προσκομίσει, ήδη από το προ της ασκήσεως του ενδίκου βοηθήματος στάδιο, δικαστική απόφαση εκδοθείσα κατά του εκδότη του επίμαχου ιστότοπου, έστω υπό τη μορφή αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων.

Όσον αφορά, αφετέρου, **τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που υπέχει ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης**, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο εν λόγω φορέας, προκειμένου να εξακριβώσει, κατόπιν υποβολής αιτήσεως διαγραφής συνδέσμων, κατά πόσον ένα περιεχόμενο δύναται να εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στον κατάλογο αποτελεσμάτων αναζήτησης που πραγματοποιείται μέσω της μηχανής του αναζήτησης, οφείλει να στηριχθεί στο σύνολο των διακυβευόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων, καθώς και στο σύνολο των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης. Εντούτοις, **ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης δεν μπορεί να υποχρεωθεί να αναλάβει ενεργό ρόλο στην αναζήτηση πραγματικών στοιχείων τα οποία δεν τεκμηριώνονται από την αίτηση διαγραφής συνδέσμων**, προκειμένου να κριθεί το βάσιμο της αιτήσεως αυτής.

Επομένως, **στην περίπτωση κατά την οποία ο αιτών τη διαγραφή συνδέσμων προσκομίζει κρίσιμα και επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, ικανά να στηρίξουν την αίτησή του και να τεκμηριώσουν την πρόδηλη ανακρίβεια των πληροφοριών** που περιλαμβάνονται στο ταξινομημένο περιεχόμενο, **ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης υποχρεούται να κάνει δεκτή την αίτηση διαγραφής**. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν ο αιτών τη διαγραφή υποβάλλει δικαστική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται η ανακρίβεια. Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία η ανακρίβεια των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ταξινομημένο περιεχόμενο δεν προκύπτει κατά πρόδηλο τρόπο από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει ο αιτών τη διαγραφή, ο φορέας εκμετάλλευσης δεν υποχρεούται, ελλείψει τέτοιας δικαστικής αποφάσεως, να δεχθεί την αίτηση. Ωστόσο, σε παρόμοια περίπτωση ο αιτών πρέπει να μπορεί να αποταθεί στην αρχή ελέγχου ή στις δικαστικές αρχές, προκειμένου αυτές να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους και, συνακόλουθα, να επιβάλουν στον υπεύθυνο τη λήψη των αναγκαίων μέτρων. Εξάλλου, το Δικαστήριο απαιτεί από τον φορέα εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης να προειδοποιήσει τους χρήστες του διαδικτύου σχετικά με την ύπαρξη διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας αναφορικά με τον φερόμενο ως ανακριβή χαρακτήρα ορισμένου περιεχομένου, εφόσον έχει ενημερωθεί για τη διαδικασία αυτή.

Όσον αφορά την εμφάνιση φωτογραφιών με μορφή μικρογραφιών («thumbnails»), το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η εμφάνιση, κατόπιν αναζήτησης με βάση το ονοματεπώνυμο, φωτογραφιών του υποκειμένου των δεδομένων με αυτή τη μορφή μπορεί να συνιστά **ιδιαιτέρως σημαντική επέμβαση στο δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στο δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού**

χαρακτήρα.

Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, όταν ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης επιλαμβάνεται αιτήσεως διαγραφής συνδέσμων η οποία αφορά φωτογραφίες που εμφανίζονται με μορφή μικρογραφιών, οφείλει να εξακριβώσει αν η εμφάνιση των φωτογραφιών αυτών είναι απαραίτητη για την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία πληροφόρησης των χρηστών του διαδικτύου οι οποίοι ενδεχομένως ενδιαφέρονται να αποκτήσουν πρόσβαση στις εν λόγω φωτογραφίες. Συναφώς, η συμβολή σε συζήτηση δημόσιου ενδιαφέροντος αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη στάθμιση των αντικρουόμενων θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι απαιτείται **διαφορετική στάθμιση των αντικρουόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων** αναλόγως της περιπτώσεως. Στη μία περίπτωση πρόκειται για άρθρα που συνοδεύονται από φωτογραφίες οι οποίες, στο αρχικό τους πλαίσιο, εικονογραφούν τις πληροφορίες που περιέχονται στα εν λόγω άρθρα και τις απόψεις που εκφράζονται σε αυτά, ενώ στην άλλη περίπτωση πρόκειται για φωτογραφίες που εμφανίζονται με μορφή μικρογραφιών στον κατάλογο αποτελεσμάτων από τον φορέα εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης εκτός του πλαισίου στο οποίο δημοσιεύθηκαν στην αρχική ιστοσελίδα. Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, στο πλαίσιο της στάθμισης σχετικά με τις φωτογραφίες που εμφανίζονται με μορφή μικρογραφιών, **πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πληροφοριακή αξία των φωτογραφιών ανεξαρτήτως του πλαισίου της δημοσίευσής τους στην ιστοσελίδα από την οποία προέρχονται**. Εντούτοις, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κάθε στοιχείο κειμένου το οποίο συνοδεύει άμεσα την εμφάνιση των φωτογραφιών στα αποτελέσματα αναζήτησης και δύναται να αποσαφηνίσει την πληροφοριακή αξία των φωτογραφιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Μείνετε συνδεδεμένοι!

